

ТОШКЕНТ

ОҚШОМИ

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газете 1986 йил 1 июндан чиқа бошлаган. + № 168 (6. 059) +1986 йил 23 июль, чоршанба+ Баҳоси 3 тини.

МУСОБАҚА — МАҲСУЛОТ СИФАТИНИ ОШИРИШНИНГ ҚУДРАТЛИ ВОСИТАСИДИР

Тошкентликлар социалистик мусобақани авж олдириб КПСС Марказий Комитетининг Совет Иттифоқи меҳнаткашларига Мурожаатномасига амалий иш билан жавоб бермоқдалар

Комплекс ёндошиб

«Таштекстильмаш» заводининг темирчилик-пресслаш цехидаги Фарид Каримов бошлиқ слесарлар бригадаси КПСС Марказий Комитетининг Совет Иттифоқи меҳнаткашларига Мурожаатномасига жавобан 1986 — 1987 йиллар учун янги оширилган мажбуриятлар қабул қилди.

Сменалар орасидаги танаффусда Ф. Каримов бошлиқ бригадаси слесарлар цехининг қизил бурчига тушганини кўриб, КПСС Марказий Комитетининг Мурожаатномаси ҳамда ўн иккинчи беш йиллик топириқларини муваффақиятли адо этиш учун социалистик мусобақани кенг қўлчи ёлдириш масаласи муҳокама қилинди.

— Партия диққат-этиборни мусобақанинг асосий вазифалари бўлган меҳнат умумдорлигини янада юксалтириш, маҳсулот сифатини яхшилаш, ресурсларни тежаш, Улуғ Октябрнинг 70 йиллигини муносиб кутиб олиш сингари масалаларга қўйилган даъват этипти. — деди йиллигини оқа туриб бригадаси етакчиси Ф. Каримов.

У «Бригадлар журналисти» очиб, ўз ҳисоб-китобларини, жадаллаштиришга имконият ҳисобига эришиш мумкинлигини баён этди. Шу йилги планда қабул қилиниши лозим бўлган янги мажбуриятлар бригадаси олдига, меҳнат илгорлари билан суҳбатда, олдиндан атрофчила ишлаб чиқилган. Энди уларнинг муҳокама қилиш керак эди. Коллектив бутун курагайратини икки йиллик топириқни 1987 йилнинг 7 ноябрга қадар бажаришга қаратилди. Бу маррага эришиш мумкинми? Албатта. Меҳнат умумдорлиги эришилган кўрсаткичга қўшимча бир процентдан кўпроқ ўсишини таъминлаш керак. Бу демак, биз ҳар ойда 7.250 — 7.300 норма-соат, яъни қўшимча камида 300 норма-соат иш бажаришимиз керак. Бунга қўдимизми? Ҳа. Маана, февраль ойда биз 7.348 норма-соат бердик... Бу ерда бизга ҳўжалик ҳисоби юксак план кўрсаткичларини оқ куч ва маблаг сарфлаб бажаришимизга ёрдам бериши лозим. Тажрибали слесарь Н. Поздноров суз олади:

Албатта, бизда резервлар бор. Бригадир таъриф этаятган маррани ҳам ағал. — деди йиллигини оқа туриб бригадаси етакчиси Ф. Каримов.

Бригада коллективининг 1986—1987 йиллар учун социалистик мажбуриятлари

- Меҳнатни яхши ташкил этиш, ускуналардан билиб фойдаланиш, технологияга қатъий амал қилиш ҳисобига меҳнат умумдорлигини эришилган даражага қўшимча бир процент оширилади;
- Улуғ Октябрнинг 70 йиллигига қадар меҳнат умумдорлигини ўстириш ва ишлаб чиқариш ҳўжалик бўйича икки йиллик план бажарилади;
- Техникадан, асбоблардан, мосламалардан, электр қувватидан омилкорлик билан фойдаланиш ҳисобига маҳсулот тан.

МУСОБАҚА БИЛАН МУСТАҲҚАМ МЕХНАТ ИНТИЗОМИ БИР-БИРИДАН АЖРАЛМАСДИР. УНИНГ ҲАР БИР ҚАТНАШЧИСИ МЕХНАТСЕВАРЛИК, ЮКСАК АХЛОҚИЙЛИК ВА УЮШҚОҚЛИК НАМУНАСИ БЎЛИБ ҚОЛСИН!

(КПСС Марказий Комитетининг Совет Иттифоқи меҳнаткашларига Мурожаатномасидан).

МУРАББИЙЛАР БОШЧИЛИГИДА

Совет Армияси сафидан қайтиб шу корхонада меҳнат қилётганимга ҳам тўрт йилдан ошди. Бу ерда жуда кўплаб дўстлар орттирдим. Ўз ишига сиққидилан ёндошиб, барчага ўрнак бўлаётган ҳамкасбларим Т. Каримов, Б. Зокиров, Н. Юсуповларнинг меҳнати ибратлидир. Уларнинг биз, ёшларга билмаганларимизни ўргатиб, сиққидилан ёрдам бериши туфайли зиммасидаги планларни ҳамиса ўргитиб билан бажармоқдамиз. Корхонамизда 20—30 йиллаб меҳнат қилётган ҳайдовчилар кўпчилиги ташкил этди. Биз ана шулардан илгорларга қайрати туфайли ўн иккинчи беш йилликнинг ярим йиллик планини муддатидан илгари муваффақиятли адо этдик.

КПСС Марказий Комитетининг Совет Иттифоқи меҳнаткашларига Мурожаатномасидан руҳланган кўпгина бригадаларимиз Улуғ Октябр соҳасидаги революциясининг 70 йиллик байрамига ҳам икки йиллик планни бажаришга аҳд қилишди. Менинг ўзим ҳам оширилган социалистик мажбурият қабул қилдим. Ҳозир кичик йиллик планни Октябр байрамига ҳам бажаришга аҳд қилиб ишламоқдам.

Олти ой ичиде пландан ташқари 90 минг йўловчига хизмат кўрсатилди, 152 минг сўмдан ошқ фойда берилди. Ана шу ютуқларда 17-маршут бригадари А. Абдухалилов, 18-маршут бригадари А. Чернышев, 19-маршут бригадари Ю. Хамиковларнинг ҳиссаси катта. Бу маршутдаги ҳайдовчилар топириқни ҳамиса 120—130 процент адо этиш.

— Ёнг муҳими ишлаб чиқаришни зарур материаллар билан таъминлаш яхшидан лозим, — дейди бригадир В. Каримов. — Бўлсан шунадай ҳам бўлади. Ишлаб чиқаришда 1,5 миллиметрлик қалинликдаги тузукдан деталлар тайёрлаш зарур бўлади. Бизга эса 2 миллиметрлик тузук олиб келишди. Шунадай қилиб сўрғат сўсаяди. Бугунги кунда биз П—66—5М6 йигирув машиналарини тайёр деталлар билан таъминлашда бироз оғирда қолди турибмиз. Бизга рақамли программа билан бошқариладиган станокдан иккита ва таъминлашга қилинган қайчилик керак. Уларни ишга тушириш ишлаб чиқариш сўрғатини оширади.

МУРАББИЙЛАР БОШЧИЛИГИДА

Алишер Рўззоқов эскизавтор лангиди металл-конструкция цехида узок йиллардан бери электр паяндачи бўлиб ишлаб келади. КПСС Марказий Комитетининг Совет Иттифоқи меҳнаткашларига Мурожаатномасидан руҳланган лангиди иккита шу кўнларда социалистик мусобақани тобора авж олтирмоқда. У Улуғ Октябрнинг 69 йиллиги байрами кўнларга ўз зиммасига олган шахсий йиллик план топириқларини бажаришга аҳд қилган.

Сўрғатда: КПСС аъзоси Алишер Рўззоқов.

Х. Мирзакаримов фотоси.

қилиш ва ёш коммунистларини тарбиялаш бўйича район партия ташкилотининг вазифаларини муҳокама қилди.

Пленум ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг масъул ходими М. И. Берстенов қатнашди.

ТОШКЕНТДА ИЮЛЬ ЁМФИРИ

22 июль кўни Тошкентда ёққан ёмғир кўпларга мисли қўрилмаган воқеа бўлиб қўрилди. Аммо республика Гидрометеорология марказидан лангиди фикрларда: бундай об-ҳаво қандам-кам бўлади, ҳар қолда бўлиб туради.

1981 йил июльда, 1976 йил

июльда ёмғир ёққан. Шу оғнинг ўртача ойлик ёғин нормаси 4 миллиметр. Лекин масалан, 1982 йил июль оғнинг бир кунда 16 миллиметр ёмғир ёққан.

— Ҳарорат-чи! Бу кун одатдан ташқари салқин бўлиб турди.

— Шундай. Ҳозиргача бу

Замондошимиз

Бошига «Ироқи» дўппи кийиб, табассум қилиб турган бу қиз Гулнор Қосимовадир. У шахримиздаги уйда ишлаш фабрикаси дўппи цехининг ёш қўбилхли чеварларидан саналади. Гулнор бу ерда 1985 йилда шахримиздаги 146-ўрта мактабни тамомлаб келган.

Фабриканинг дўппи цехида «Чоргул», «Нозик», «Ироқи», «Марғилонча» каби дўппилар тайёрланади. Гулнор ҳозир цехдаги тажрибали дўпписозлар кўмағида мана шу дўппиларни тикши сирларини ўрганапти. У дўппи-дўзлик касб эмас, ҳўнар эканлигини, бу ишда кичик қалб қўрини бахш этиб ишласа ақойиб санъат асарлари яратиш мумкинлигини яхши билади.

Ҳозир серкўш республикамиз чет элларга экспорт қилаётган 150 хилга яқин буюмлар

орасида ўзбек дўпписи ҳам бор. Бу миллий буюмимиз Болгария ва Чехослованияга экспорт қилинапти. Гулнор бу муваффақият кўплаб устоз дўппидўзларнинг ақойиб меҳнати натижаси эканлигини яхши билади. У ҳам ўшалардай маҳоратли бўлишни, ўзбек дўпписининг дўрғини оламга ёйишни истади. Мана шу эзгу мақсад уни катта қайрат ва шижоат билан меҳнат қилишга, корхонада КПСС Марказий Комитетининг Совет Иттифоқи меҳнаткашларига Мурожаатномасига жавобан кенг қўлчи ёйган социалистик мусобақадан фойл иштирон этишга ундапти.

Сўрғатда: ёш дўппидўз Гулнор Қосимова. Т. Каримов фотоси.

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетида

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети бюросининг навбатдаги мажлисида Октябр район партия комитетининг савдо ва маийш хизматда кадрларни танлаш ва тарбиялаш ишини яхшилаш юзасидан КПСС XXVII съездининг талабларини бажариш ҳақидаги масала қўрилди.

Бюро шунинг таъкидладини, район партия комитети, бошланғич партия ташкилотларининг савдо ва хизмат соҳасида кадрларни танлаш ва тарбиялаш бўйича ишларида баъзи силжишлар бўлишига қарамай, ҳали КПСС XXVII съезди талаблари руҳида қатъий қайта қуриш рўй берганини айтди.

Савдо ва маийш хизматда раҳбарлик лавозимларида кадрлар танлашга қўй ҳолларда ишчиларни сифатлари, қоникет ишга лангиди етарли қўбилхилимдан танлангилти. Оқибатда талаббўйсиз, тайёрланмаган ҳодимларни ишга қўтариш ҳоллари юз бермоқда. «Болалар дўиси» фирмасида, район ошоналар трестида раҳбарларни алмаштиравирш ҳоллари мавжуд.

Район партия комитети, бошланғич партия ташкилотлари кадрларнинг амалий резервини яратиб қўйишга зарур тадбирларни кўрмайди.

Район партия комитети партия ташкилотлари, коммунист-раҳбарларнинг кучгайратилган хизмат соҳасида хотин-қиз кадрларни янада активроқ жалб этишга етарлича сафарбар этмаля.

Шу нарсга таъкидландики, район партия комитети маъмур қарорини бажариб, КПСС сафарига қабул қилиш бўйича ишларни муайян даражада яхшилашга эришган. Район партия ташкилотиде партияга қабул қилинаётганлар ўртасида ишчилар, хотин-қизлар кўпайиб қолди, комсомол ташкилотларининг ёш яхши вакилларини КПСС аъзолигига кандидатлигига қабул этиш қўлади.

Партияга қабул қилиш масалалари одатдагидек очик

чида бўш фойдаланмоқдалар, салбий ҳолларга, совет савдоси қондаларини бузишларга қарши курашда гоийат тарбиялий ишларнинг аҳамиятига қўйишга етарли этибор берилмапти, уларга қарши тортиноқлик ва қатъийсиқлик билан курашилмоқда. Моддий жавобарлик лавозимларидаги ҳодимларни танлаш учун партия ташкилотларига ва ҳўжалик раҳбарлигига зарур талабчанлик кўрсатилмапти, бунинг оқибатида эса бу ишга қўйишча нопок, илгари судланган ишчилар жоийлашиб қолмоқда.

Район партия комитети, бошланғич партия ташкилотларининг кадрлар ишларида нуксонлари, кадрларни жоийлаш қўйиш ва тарбиялашдаги камчиликлар, уларнинг профессионал таёйргарлиги ласт савияда эканлиги аҳолига хизмат кўрсатиш савияси ва маданиятини қатъийн ошириш, хизмат соҳасида давлат планлари ва социалистик мажбуриятларини бажаришдаги қўлоқчилик барҳам бериш имконини бермайтир.

Мазкур масала бўйича қабул қилинган қарорда шаҳар партия комитети бюроси савдо ва маийш хизматда кадрларни танлаш ва тарбиялаш ишларида бўйича КПСС XXVII съезди талаблари сўст амалга оширилаётганига Октябр район партия комитетининг этиборини қаратди, район партия комитети зиммасига мавжуд нуксонларга барҳам бериш, хизмат соҳасида кадрлар ишини тўбдан яхшилаш бўйича кечиктириб бўлмайдиган ва қатъий чоратадбирлар қўриш вазифасини юкллади.

Контроль тариқасида бюро шаҳар партия комитетининг «КПСС XXVII съезди қарорлари асосида партияга қабул қилиш ва ёш коммунистларни тарбиялаш бўйича Ўзбекистон Компартияси Чилонзор район комитетининг иш тўғрисида»ти қарорини бажарилишининг бориш ҳақида Чилонзор район партия комитетининг аъборотини тинглади.

Шу нарсга таъкидландики, район партия комитети маъмур қарорини бажариб, КПСС сафарига қабул қилиш бўйича ишларни муайян даражада яхшилашга эришган. Район партия ташкилотиде партияга қабул қилинаётганлар ўртасида ишчилар, хотин-қизлар кўпайиб қолди, комсомол ташкилотларининг ёш яхши вакилларини КПСС аъзолигига кандидатлигига қабул этиш қўлади.

Партияга қабул қилиш масалалари одатдагидек очик

партия йилгилиларида қўриб чиқилляпти, уларни муҳокама қилиш чоғида коммунистлар ва партиясизларнинг активлиги сезиларли даражада ошди.

КПСС аъзолигига кандидатларни тарбиялаш бўйича комплекс тадбирларда партия топириқларининг роли ошди, район партия комитети ва йирк партия комитетлари қошида ёш коммунистлар мактабларининг иш бир мунча яхшиланди.

Шу билан бирга КПСС сафига қабул қилиш ва ёш коммунистларни тарбиялаш бўйича район партия комитетининг ишда ҳамон камчилиги ва нуксонлар бор.

1986 йилнинг биринчи ярим йиллигиде 1985 йилга нисбатан партияга қабул қилинаётганлар орасида қўрилти, транспорт ва алоқа ҳодимларининг салмоғи маийган.

Район партия ташкилотиде КПСС сафига қабул қилиш тўғрисидаги масалаларни таёйрлаш ва қўриб чиқишда ҳамон юзакчилик ҳоллари бор. «Ташкентлеб» ишлаб чиқариш бирлашмаси, 153-қўрилти тўғрисида бошланғич партия ташкилотларининг, район комсомол Комитети партияга киратган африм ком.

мунистларга тавсияномаларда тавсия этилаётганини бўш томонлари ҳали кам ақс эттириляпти, уларда партияга кирувчиларнинг ишчилар, сиёсий сифатларини яхшилаш бўйича таъйинлар депрли қайд этилмайтир. Партия йилгилиларида КПСС сафига қабул қилиш тўғрисидаги масалаларни муҳокама этиш чоғида 2-«Отелсдор» трест, «Чилонзор» ПУМИ, Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг РИВБ ва бошқа муассасалар бошланғич партия ташкилотларида асосан тавсиянома бергани сўзга чиқилляпти, партияга киратганлар шаънига деярли танқидий мулоқазалар билдирилмапти.

Шаҳар партия комитетининг қарорини бажаришда мавжуд камчиликларга этиборини қаратиб, бюро район партия комитети зиммасига КПСС XXVII съезди талабларига амал қилиб, партияга қабул қилишни таъминлаш тириш, партия сафарини мустаҳкамлаш, ёш коммунистларни гоийат чиқинтириш ишларида бўйича қўшимча тадбирлар қўриш вазифасини юкллади.

Бюро маийлисида шаҳар эконоимикаси ва соиал ҳўтининг, партия ташкилотлари фаолиятларининг бошқа масалалари ҳам қўрилди.

ёғиб ўтди. Баъзи жойларда чангли бўронлар бўлди, момақалдиқлар гўмбурлади. Фаргона водийсида, Сурхондарёда, адир районларда ёмғир ёйишни кутяпти.

Метеорологларнинг фикрича, буларнинг ҳаммаси бир кичик кундан кейин тўғайди. Шундан кейин ҳавонинг ҳарорати бирмунча фўрсат бироз паст ҳолда, жазирамасиз — атиги 30—35 даража бўлиб туради.

(ЎТАГ)

Ўзбекистон Компартияси Акмал Икромов район комитетининг пленуми бўлиб ўтди.

Район партия комитетининг биринчи секретари Т. Х. Ҳайдаров КПСС Марказий Комитетининг июнь (1986 йил) Пленуми якунда.

БИЛДИРИШ

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети маълум қилляптики, ўн тўққизинчи чакирқи халқ депутатлари Тошкент шаҳар Советининг еттинчи сессияси 1986 йил 26 июль кўни соат 16.00 да очилляди.

Партия группларини мажлиси соат 14.30 да бўлады. Сессия муҳокамасига қўйилган масалаларни яритилляди:

— шаҳар ҳўжалигини

Район партия комитетининг пленуми

1986—1990 йилларда иқтисодий ва соиал ривожлантириш планни ва КПСС XXVII съезди ва КПСС Марказий Комитетининг июнь (1986 йил) Пленуми қарорлари асосида Тошкент шаҳри эконоимикаси самарадорлигини ошириш бўйича халқ депутатлари маҳаллий Советларининг ва ҳўжалик органларининг вазифалари тўғрисида. План-бюджет комиссияси.

Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Совети ижроия коми.

тети.

Сўз—партия ташкилоти секретарига

МУРОЖААТНОМАДАН ИЛҲОМЛАНИБ

Туб бурилиш даврининг жадаллаштириш программасини белгилаб берган КПСС XXVII съезди биз, совет кишилари олдига катта ва мураккаб вазифаларни қўйди. Бу вазифаларни бажаришни мутлақо кечиктириб бўлмайди. Ўн иккинчи беш йилликнинг дастлабки давридан бошлабқоқ бутун мамлакатимизда экономика ривожланишига нисбатан тенденцияларни ўзгартириш, экономикани кўпроқ жўшқинлик бахш этиш, ишлаб чиқаришнинг ўсиш суръатларини ошириб, фан-техника тараққийини жадаллаштириш, халқ ҳўжалигини техника жиҳатдан қайта жиҳозлаш ва реконструкция қилиш, мавжуд потенциалдан янги фойдаланиш хулласа ҳўжалик механизмининг тубдан қайта қуриш, ҳамма жойда меҳнатни пухта ташкил қилиш учун жуда катта кураш бошланди.

Бу режаларни бажариш ҳар бир меҳнатчи, ҳар бир коммунистнинг вазифасидир, фидокорона меҳнатига боғлиқ, албатта. Шу қуналарда ҳар биримиздан талаб қилинаётган нисба ҳам шунки, съезд қарорларини рўйига чиқариш учун ташаббус

қўрсатиб ҳалол меҳнат қилиш, ҳар биримиз ўзимизга юклатилган ишга масъулият билан ёндашишимиз, мусобақада актив иштирок этишимиз лозим.

КПСС Марказий Комитетининг «Меҳнатсиз даромадларга қарши курашни кучайтириш тадбирлари тўғрисида»ги қарори фидокорона меҳнат қилиб, жамоат бойлигини қўлайлаштириш, халқ бахт-саодати йўлида ҳалол меҳнат қилаётган кишиларнинг қўнғича-қўнғича, у ҳар бир совет кишинининг «Ҳар кимдан қўлайлигига яраша, ҳар кимга — меҳнатига яраша» деган принципини оғинимай амалга ошириш ҳақидаги яна бир ёрқин ғамхўрлик бўлди. Мурожатномада ҳам, мазкур қарорда ҳам жамини иллатларга, эскирган қолоқ нарсаларга қарши тинимсиз курашиш зарурлиги бежиз қайд этиб ўтилмаган. Чунки биз нимакин бунёд этсак, ишлаб чиқарсак, ҳаммаси ўзимизникидир. Турмушимизнинг фаровонлиги ҳам ана шунга боғлиқдир. Кимки неъматларни яратадиган бўйин товласа, халқ бойлигига бойлик қўшиш эмас, балки уни талон-тарож қилишни қўзғалса бундайларга орамада ўрин йўқ албатта.

Бизнинг ҳиссини коллективда коммунистлар етараклигида меҳнатсиз даромадларга қарши курашни кес-

кин кучайтириб юборди. Кишиларнинг фикри бир жойдан чиқди. Меҳнатсиз даромадларга тўдан ҳес қўйиш лозим! Давлат ҳисобига бойишга ҳес кимнинг ҳақи йўқ. Моддий фаровонлигининг бирдан-бир манбаи ҳалол виждондан қилинган меҳнат бўлиши лозим.

Биз ҳаммаша ҳам меҳнатсиз даромад ортиришга уринаётганларга қарши изчил курашиб келдик деб бўлмайди албатта. Муайян даражада бу ишнинг бўшашиги юборганлигимиз учун ҳам талон-тарож қилиш, фидокорона фаолиятнинг бошқа турлари билан шўғулланувчи, меҳнатсиз даромад олаётганларнинг шу пайтгача йўли батамом беркитиб ташлангани йўқ. Ҳолбуки, виждонли онларнинг ҳаммасида турмушта бундай енгилтақил билан қарашини, меҳнатсиз даромад ортиришнинг қоралаш ҳаракатидир. Бизнинг коллективимизда кўпчилик ишчи-хизматчилар ана шундай виждонан меҳнат қилишяпти. Аммо шундай кишилар ҳам йўқ эмаски, улар давлат ёқинишга — бензинни «четга оширишга», халқ ҳўжалик юкларини эса талон-тарож қилишга уринадилар. Уларнинг халқимиз юлчи шўфёрлар деб бежиз айтишмайди. Ёки халқимизда бошқа бир ибора ҳам бор. Уни «чап чўчтак» дейишади. Шундай

қилайликки, бундай кишилар ҳалол меҳнат қилишдан бошқа ҳес қандай йўл қўйишнинг ҳис этишсин. Ҳа, худди шундай қилмоқ керак!

Цех партия ташкилоти олиб бораётган ғоявий-сиёсий ишларда ҳалол меҳнат ҳар бир гражданининг энг муҳим вазифаси ва шон-шаъри ҳис қилинади. Коллектив аъзоларига сингдирмоқда. Юлчиларга қарши курашда энг қудратли куч бу коллективнинг ўзидир. Бундай кишиларни ўртага олиш, уларни коллектив олдига оғуриштириш, жамоатчилик ўртасида кескин қоралаш ва уларни ҳалол меҳнат қилаётган ишчи-хизматчиларга бериладиган барча неъматлардан маҳрум этиш керак. Ҳайдовчилардан Т. Даниев ва Г. Потаповлар «чап чўчтак» ишқибозлари қилишди. Албатта, бу бизнинг коллективимизга доғ бўлиб тушди. Коллектив ўртасида уларни кескин муҳокама этдик. Улар қилмишларига яраша жазоландилар.

Бу ўринда шунинг ҳам таъкидлаш ўтмоқчиманки, коллектив ҳар қандай шахсин тарбиялашга қодир кучдир. Масалан, юқорида номи тилга олинган Ҳайдовчи Т. Даниев ўз хатосини вақтида тушуниб етди. Ишга бўлган муносабатини ўзгартирди. У ҳалол ва виждонан меҳнат

қилишга кишига бахт келтиришнинг тушуниб етди. Бунда коммунистларнинг, бутун коллективнинг ташкилотчилик, сиёсий-тарбиявий ишларининг роли ҳам бор, албатта.

Биз ҳали меҳнатсиз даромадларга қарши курашни кучайтириш бўйича ўзимиздаги мавжуд ҳамма имкониятлардан етаракли фойдаланганимиз йўқ. Масалан, ўртоқлик судлари, қўнғичлик халқ дружинаси, халқ контроли группаси ва бошқа жамоат органлари, бу борада бизга катта ёрдам қўрсатишлари керак. Цех партия ташкилоти бошқа жамоат ташкилотлари билан узвий ҳамкорликда иш олиб борсагина қўнғичдагидек муваффақиятга эришиш мумкин. Биз бунини яхши биланмиш. Беш йилликнинг тўнғич йили барча меҳнат коллективлари учун синовдир. Бутун ишларни қайта қуриш, ҳар бир кишининг умуми ишга қўшадиган шахсий ҳиссасини имкони борида қўлайтириш цех партия ташкилоти, бутун коммунистлар олиб бораётган ишларнинг моҳиятини ташкил этмоқда.

Р. ШОРАСУЛОВ,
В. П. Чкалов номидаги
Тошкент авиация ишлаб
чиқариш бirlашмаси
транспорт цехи партия
ташкilotининг секретари.

Галина Михайловна Феоктистованинг номи — кунт билан ўргатади. Уларнинг ишга бўлган ни шаҳримиздаги подшпиклар ремонтни ҳавасини оширади. СУРАТДА: Г. М. Феоктистова корхонага Чунки, Собир Раҳимов район Советининг де- яқинда ишга келган шогирдлари С. Володина пугати бўлган бу муроббий ишчи корхонага ва Г. Қорабоялов билан бирга, келган жуда кўплаб ёшларга касб сирларини

Истеъмол буюмларига—кенг йўл

ПЛАСТМАССА—РЎЗҒОРДА

«Ўзбېтпластик» илмий-ишлаб чиқариш бirlашмаси шаҳримиздаги халқ рўзғори учун буюмлар тайёрлашга ихтисослашган йирик корхонадир. Унинг Тошкентда ва Жizzзахда икки заводи, йирик илмий лабораторияси, шаҳримиздаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» проспектида фирма-магазини бор. Корхонада ҳар йили юз хилдан ортиқ янги буюм тайёрланмоқда. Харидорлар бу буюмларни сўйиб харид қилмоқда. Бirlашма доварун фақат республикамизга эмас, балки Иттифоқимизга ҳам кенг ёйилмоқда.

Бirlашма бош директорининг ўринбосари Эдуард Ефремович Артунов билан кўйида эълон қилинаётган суҳбатимизда полимернинг бутунги турмушимиздаги ўрни, бirlашма коллектив КПСС XXVII съезди қарорларида кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқаришни кўлайитириш бўйича олдинга қўйилган вазифаларни бажариш бўйича амалга ошираётган ишлари ҳақида сўз юритилди.

— Эдуард Ефремович, корхонадаги полимердан буюмлар тайёрлашга ихтисослашган. Шунинг учун полимернинг бутунги турмушимиздаги ўрни ҳақида сўз юритишдан аввал ундан кишилар қай вақтдан бери фойдаланиётгани ҳақида икки оғиз гапириб берамиз.

— Полимерлар химияси ўтган асрнинг 60-йилларида рус олими А. М. Бутлеров томонидан химик тузишлар назарияси яратилгандан сўнг пайдо бўлди. Бу олими полимерларнинг реакцияда намоён бўладиган молекулаларнинг тузилиши ва нисбий чидамлиги ўртасидаги алоқани ўрганди. Шундан кейин (XX асрнинг 20-йилларида қадар) полимерлар ҳақидаги фан асосан қачунки синтез қилиш йўллариин зўр бериб излаш асосида ривожланди. Бу ишда кўпгина мамлакатларнинг йирик олимлари иштирок эттишди.

Асримизнинг 20-йилларидан бошлаб полимерларнинг тузилиши ҳақидаги назарий тадқиқотлар ҳам кенгайди. Г. Штудингер полимерлар ҳақидаги мутлақо янги таъсирнинг муаллифи бўлди. У полимерлар микро-лекулалардан, яъни жуда катта молекулалар массасини ташкил этадиган заррачалардан иборат бўлган модала эканлигини исботлади. Бу олими гоёсининг талабаси (асримизнинг 40-йилларида) полимерларни химия ва физиканинг сифат жиҳатидан янги объекти сифатида қарашга мажбур қилди.

— Кейинги пайтларда мамлакатимизда ва республикаимизда полимер буюмлар ишлаб чиқаришга эътибор кўчирилмоқда. КПСС XXVII съезди мазкур л а р и д а ҳам бу нарсани ўз ифодасини топти. Ўн иккинчи беш йилликда шаҳримизда иттифоқ аҳолисининг молик бўлган «Ўзбېтпластик» илмий-ишлаб чиқариш бirlашмаси ташкил этилганлиги ҳам бу фикримизни исботлайди. Бу соҳага эътибор кўчаётганлигининг сабаби нимада?

— Ўтган асрда дастлабки полимерлар олинадиган улардан фармацевтикада, резина буюмлари ишлаб чиқаришда фойдаланилган. Кейин ундан фойдаланиш доираси кенгайиб борди. Ҳозир эса полимер кўлланилиши мўлжалдан соҳа йўқ дейиш мумкин. Ундан самолётларнинг қанчалар тўртбун ҳўжалигига ҳамма соҳада кенг фойдаланилмоқда. Хонамиздаги гулдон, телефон аппарати, кўзойнак гардиши ва ҳар қуни ишлатадиган шарикли рўчакчи, радиоприйимник корпусига — ҳаммаси полимердан тайёрланганлигининг ўзини ўқатадиган нақадар кенг ўрин олганлигини исботлаб

турибди. Механик жиҳатдан мустақамлиги, эластичлиги, электр қуваати ўтказмаслиги, енгиллиги ва бошқа қимматли фазилатлари туфайли полимер тобора оммалашиб борапти. Дизайнерлар XXI аср автомобиллари пластмассадан тайёрланади, демоқдалар. Бунинг боиси бор. Автомобиль қанча енгил бўлса, шунча кам ёқилти сарфлайди. Уни енгил қилишнинг бирдан-бир йўли эса металл ўрнига пластмассадан кўпроқ фойдаланишдир.

Энди бизнинг корхонамиз ташкил этилиши хусусида. Ҳозир мамлакатимизда ҳар йили ўртача 50 миллион квадрат метрга яқин қунара фойдаланишга топирилади. Бу квартираларни зарур буюмлар билан таъминлаш осон гап эмас. Буюмларни металл ва ёғочдан тайёрлавириш қимматли хом ашё материалларининг исрофи бўлишига сабаб бўлади. Шунинг учун ҳам мамлакатимизда арзон ва чидамли полимер материалларидан рўзгор учун буюмлар тайёрлашга эътибор кўчирилмоқда. Ўн биринчи беш йилликда бизнинг бirlашмамиз ишга туширилганлиги республикамизда бу борада олдинга қўйилган катта қадам бўлди.

— «Ўзбېтпластик» илмий-ишлаб чиқариш бirlашмаси республикамиздаги полимер буюмлар тайёрлайдиган бошқа корхоналардан нимаси билан фарқ қилади?

— Бirlашмамизнинг икки заводи, илмий лабораторияси, фирма-магазини бор. Бизда буюмлар яратилади, синалади, кейин яппи ишлаб чиқаришга қўйилиб, катта қисми шаҳримиздаги «Химия — рўзгор учун» фирма-магазинида сотилади.

Бошқа корхоналардан яна бир фарқимиз шундаки, бизда буюмлар комплекс ҳолда, моданинг маълум бир йўналиши бўйича тайёрланади.

Жizzзахдаги заводимиз қишлоқ ҳўжалиги учун плёнкалар, полиэтилен труба, балар тайёрлашади. Тошкентдаги тажриба заводи ошхона ва ваинахона учун буюмлар комплекси, квартирага кириверишга қўйилган буюмлар, ҳар хил ўйинчоқлар, сувенирлар, (статуэткалар, медаллар, паннолар) полимер гуллар, дарахтлар ва бошқа буюмлар тайёрлайди. Харидорларнинг талаб ва эҳтиёжига қараб буюмлар ассортиментини тинмай ўзгартиб борапти.

— Корхонада ишлаб чиқариш юксалтириш бўйича қандай ишлар қилинапти?

— Бirlашмамиз дастлабки маҳсулотини 1982 йилда тайёрлаганди. Уша йили бу

ерда 10,8 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилган. Шундан бери корхонада маҳсулот ишлаб чиқариш тинмай ўсиб борапти. Ўтган йили 20,6 миллион сўмлик маҳсулот тайёрланди. Ўн биринчи беш йиллик мобайнида бирлашма уч марта министрлик ва Бутуниттифоқ химия саноати ходимлари насаба союзи Марказий Комитетининг кўмақи Қизил байроғини қўлга киритди. Ўтган йили бу ерда ҳар бир ишчи ҳисобига пландаги 25,6 минг сўмлик ўрнига 26,9 минг сўмлик маҳсулот тайёрланди. Бу Иттифоқдаги турдош корхоналар ўртасида энг юқори кўрсаткичдир.

Ютуқларимизнинг сирини нимада? Аввало корхонамиз замонавий корхона эканлигини таъкидлаш керак. Цехларимизга мамлакатимиздаги ва чет элларда тайёрланган энг замонавий машина ва ускуналар ўрнатилган. Улар ҳозирнинг ўзида ўзини 20 мартадан зиёдроқ оқлади.

Илмий лабораториямизнинг фаолияти ҳам самарали бўлипти. Бу ерда 130 ходим (булардан 12 нафари фан кандидатидир) мамлакатдаги йирик илмий тадқиқот институтлари билан яқин алоқада илмий изланишлар олиб борапти. Масалан, Тошкентдаги автомобиль йўллари институти ходимлари бизга буюмларни ультратовуш билан пайвандлашни йўлга қўйишда ёрдам беришди. Украина ССР Фанлар академиясининг Паттон номи рагил қўйилган институтини рагил металллар асосида янги асбоблар тайёрлаб берди. Москвадаги Бутуниттифоқ ипакчилик илмий-тадқиқот институтини эса цехларимизда тайёрланган гуллар ва дарахтлар учун янги полиэфирли газламалар тайёрлашда кўмаклашдилар. Корхона бу илмий муассасалар билан шартнома асосида иш олиб боради.

— Маълумки, ҳозир барча меҳнат коллективларида КПСС Марказий Комитетининг Совет Иттифоқи меҳнатчиларига Мурожатномаси кенг муҳокама қилинмоқда ва қизғин қўллаб-қувватланмоқда. Бirlашма коллектив бу Мурожатномани қандай қутиб олди?

— КПСС Марказий Комитетининг Мурожатномаси бirlашмамизнинг барча цехларида, партия ташкилотининг очик мажлисида муҳокама қилинди. Бirlашма ишчилари Мурожатномани жавабон оширилган социалистик мажбуриятлар қабул қилишди. Бунда меҳнат унвондорлигини ўстириш бўйича икки йиллик топириқини Улуз Октябрьнинг 70 йиллигига қадар бажариш, буюмларнинг асосий қисминини биринчи тақдимда топшириш, тўрт бун иш қунаида бirlашмамизнинг қурилиш объектларида ишлаш каби вазифаларни ўз олдларига қўйди.

Ҳозирги кўнда коллективлар бун вазифаларни бажариш учун ўзаро мусобақа авж олмоқда.

Суҳбатни

А. ЭГАМНАЗАРОВ ёзиб олди.

Республика пойфазал моделлари уйда ўз бўлгани йўқ. Лекин ўзининг меҳнатсеварлиги касбини пухта ўзлаштириб олган модельерлар билан коллектив ўртасида тезда обрў қозониб кўплаб ишлашди. Улардан бири сиз суратда ди, коммунистик меҳнат зарбдори деган ша- кўриб турган Қўндўз Қосимовдир. Бу ишчан рафли номин олишга сазовор бўлди.

Т. Каримов фотолари.

Луқма

Гуручни ким тозалайди?..

Албатта, кивитишдан олдин, қозонга солишдан аввал ўй бекас тозалаш керакдир, дейишимиз мумкин. Бу-ку турган гап, сирок учун сўтувга юборишдан олдин сарғини саранка, пучагини пучакка чиқариб, навин ҳам тийин борроқ қилиб юборадиган бўлмасан...

Бўлмаса қайси магазинга кирманг, қайси ой ва қайси кўнда қадонданг бўлмасин, икки килограммлик қозон пакетига 1-сорт, 80 тийиндан 1 сўм 60 тийин, деб ёзиб қўйилган қарамасдан очиб кўрсангиз шол ва қурмақлардан ташқари ҳали пишиб етилмаган гуручларга қўйишга тушади. Бу «1-сорт» гуручининг тўртдан бир қисми оқибат бўлиб элкан деб ўтиб кетади. Қарабсанки, бир пакет эмас, икки пакетдаги гуручни элаганингиздан кейин, гина битта ошга етдиган яхши гуручни зўрға ажратиб олсангиз. Қолгани маставага ё ярайди ё ярамайди.

Айтилган, оддий ишчи Лутфулла Аҳмадулов бир ойда магазиндан уч марта гуруч сотиб олади. У албатта биринчи навбатда олаётган маҳсулотнинг сифатига қарайди. Қозон пакет устига чапакча-чати ҳарфлар билан ёзилган «1-сорт» деган сўзларни ўқийди. У албатта бу сўзларга ишонади. «Бутун бошли корхона наҳотки алдаса, ёзиб қўйиб-

ди-ку» дея андиша қилади-да олади. Уйига қандай эса бир кўмда, ҳайсаласи пир бўлади. «Энгиз нима зўлмид», дейди нима қилишни билмай. Ана энди қарабсанки ишхонасида ҳалол меҳнат қилаётган одам, бировлар меҳнатини ҳам ҳурмат қиладиган одам бўлиб хафа бўлиб қолади. Кўнглидан чиққан сўзин айтиди: «Қачонгача кўзбўямачилик қилишаркин!»

Дарҳақиқат, қачонгача! Турмуш фаровонлигини ошириш, жадаллаштириш, ҳалоллик ва покликни устивор қилиш учун партия ва ҳўкуматимиз, бутун меҳнаткашлар ғамхўрлик қилаётган, фидокорона тер тўкаётган бир пайтда сўтувга чиқарилаётган «1-сорт» гуручларнинг аҳоли шў бўлса! Жадаллаштириш ҳам ахир сифатсиз маҳсулотни пакетларга жойлаб кўпроқ жўнаварин дегани эмаску!

Тошкент гуруч заводининг раҳбарлари бу ҳақда ўйлашадиган йўқми —бизга қоронғу, бирок магазинларга чиқарилаётган ўша гуручдан сотиб олиб, ҳа, айнан магазиндан сотиб олиб ўз уйларига олиб боришга ўй бекаларини нима деркин! Қандай жавоб қиларкин!.. Бизни масаланинг шу томони ҳам жуда-жуда қизиқтиради.

С. САЛОҲИДИНОВ.

ҲУҚМРОН КИБОРЛАРНИ ТАЙЁРЛАШ

ПАРИЖ. «Интернэшнл геральд трибюн» газетасида босилган мақола Франция олий мактабининг очик-ойдин қўрилиб турган синфий характерини яна бир қарра тасдиқлади. Газетадаги мақолада айтилишича, мамлакатда энг бообрў бўлган Палео шаҳридаги политехника мактабига бадавлат онлаларнинг фарзандларини қабул қилинмоқда. Ана шу мактабга кирган талабаларга биринчи кундан «дўн» иқтисодий уруш ҳолатида турибди, ҳамма мамлакатлар бир-бирлари билан жанг қилмоқдалар» деган фикрни ўқитиверишади. Шу тариқа талабаларни муҳолифларга нафрат руҳида тарбиялашга уриниш бўлади, уларга корчолонлик уддабуронлиги сингдирилади. Чунки мактаб домаларининг фикрича, ўткир

рақобат курашида бунга сира мумкин эмас.

Бўлажак «арқони давлат» тарбиялашда ҳарбий тайёргарликка ҳам катта ўрин берилапти, дейилади мақолада. Газетадаги мақолада айтилишича, мамлакатда энг бообрў бўлган Палео шаҳридаги политехника мактабига бадавлат онлаларнинг фарзандларини қабул қилинмоқда. Ана шу мактабга кирган талабаларга биринчи кундан «дўн» иқтисодий уруш ҳолатида турибди, ҳамма мамлакатлар бир-бирлари билан жанг қилмоқдалар» деган фикрни ўқитиверишади. Шу тариқа талабаларни муҳолифларга нафрат руҳида тарбиялашга уриниш бўлади, уларга корчолонлик уддабуронлиги сингдирилади. Чунки мактаб домаларининг фикрича, ўткир

ЭРОН-ИРОҚ ФРОНТИДА

БАҒДОД. Ироқ ҳарбий ҳаво кучларининг самолётлари Эроннинг Харж ороли яқинида «денгиздаги катта нишонга» ҳўжум қилиб, уни маҳв этди. Бош ҳарбий қўмондонлигининг навабдаги ахборотида айтилишича, Ироқ авиацияси фронтнинг турли участкаларида Эрон қўшинлари йиғилган районларга кучли ракета-бомба зарбалари бериб, душманнинг аскар ва техникасига талафот етказди. Ўтган кунлар мобайнида душманлар жами 42 марта жанговар уқини қилди ва уларнинг ҳаммаси базаларига қайтиб келди.

Ироқ ҳарбий денгиз кучларининг қўмондонлиги маълум қилидики, кейинги икки ой ичида Ироқ катерлари 20 танкери маҳв этган. Бутун уруш мобайнида душман 102 танкери ва 104 савдо кемасидан маҳрум бўлган. Ироқнинг денгиздаги зарбалари билан Эрон томонига етказилган моддий зарар, қўмондонлигининг айтишича, деярли 4 миллиард доллар бўлган.

Фронтларда, деб ҳабар бе-

ради бош ҳарбий қўмондонлик, ўтган кунлар мобайнида қаттиқ тўп отишмалари бўлиб турди. Эронликлар Тувейла аҳоли пунктининг уйлари қирқаларини тўпта тўтилади.

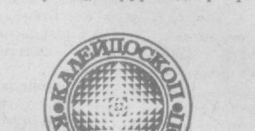
НИКОСИЯ. ИРНА агентлигининг хабар беришича, Эрон артиллерияси фронтнинг шарқий участкасидаги Хож Умрон районида ҳамда фронтнинг шимоли-шарқий участкасидаги Маривана районида Ироқ қўшинларининг позицияларини тўпта тўтиб, душман аскарларига оғир талафот етказган ва бир қанча мустаҳкамланган пунктларини вайрон қилган. Эрон қўмондонлигининг айтишича, Эрон ҳарбий денгиз кучлари ўтган кунларда Форс кўрфазидagi аҳолини батамом назорат этиб, Харж оролидаги нефть қўдиган катта ишоотини пухта папа қилиб турган.

Ироқ артиллерияси Ободон шаҳридаги госпитални тўпта тўтиди, ярадорлар орасида ўлганлар бор, госпиталда ёнгин чиқди, деб ҳабар беради ИРНА агентлиги.

ВИЗИТ ҚОЛДИРИЛДИ

ДЕҲЛИ. Ҳиндистон Бош вазири Ражив Ганди Покистонга йлғари белгилаб қўйилган расмий визит билан бориши мумкин бўлмай қолганлигини айтиди. «Таймс оф Индия» газетасининг ҳабар беришича, Ҳиндистон Миллий конгресси (И) партияси парламент фракцияси аъзолари ҳузурида нутқ сўзлаб республика ҳўкуматининг бошчилиги «ҳозирги вазиятда Покистонга визит икки мамлакат ўртасидаги муносабатларни яхшилашга хизмат қила олмайди» деб ўқитди. Икки томонлама муносабатлардаги муаммоларни йўқотиш йўлида зарур тадбирлар

қўрилишига Покистон розили бидирган бўлса ҳам, Исламобид маъмурияти Ҳиндистон билан яхши қўнғичлик муносабатларини ўрнатилиш учун амалда бирор иш қилгани йўқ. Шимоли-гарбий Панжоб штатидаги вазиятга тўғхалиб, Ганди синх ээстремистларнинг кирдиқорларини қоралади ва мамлакат ҳўкумати бундан бўён ҳам ички реакция кучларининг ҳўружларига қарши қатъий курашнинг давом этиришига, Ҳиндистоннинг бирлиги, мустақилиги ва суверенитетини мустаҳкамлаш йўлини ўтказаверишга қарор қилганлигини айтиди.

ТУҒНАШУВ

Япон оролларида унча узоқ бўлмаган жойда пасажир лайнери исқина ушга катта бўлмаган танкер билан тўқнашди кетди. Тасодиф бахтли бўлиб чиқди. Авария натижаида ўлганлар йўқ.

БОМБА ПОРТЛАТИЛДИ

Перу пойтахтидаги тўртта банкда номаълум кишилар томонидан бомба

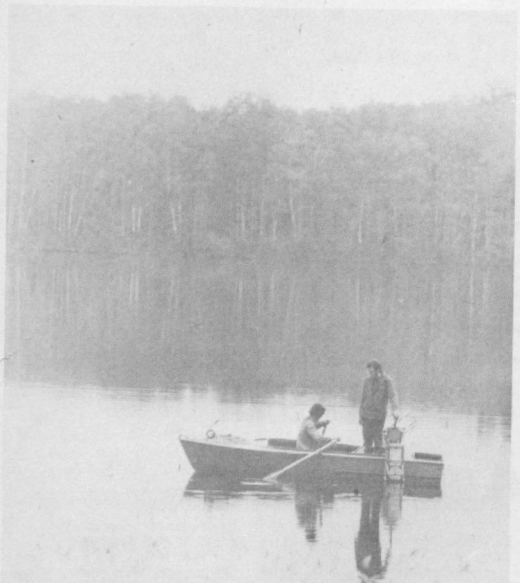
Ажойботлар оламида

НОЁБ ТОПИЛМАЛАР

Озарбайжонлик археологлар Гаракепек тепалигидаги қазилмалар чоғида самовий металлдан ишланган ёй ўқи найзалирини топдилар. Метеорит темир кўпинча шу ном билан аталади. Мана шу ўқларда яшаган қабилалар жанговар қуролларнинг қолдиқлари ер бағрида беш минг йил яшириниб ётган.

Бу найзалар ҳозирги вақтда фанга маълум бўлиб, ерга ташқаридан келган металлдан ишланган энг кўна ашёлардир, — деди экспедиция раҳбари профессор Г. Исмониллов. — Қазилган жой тағдида тош чарх яхши сақланган. Афтидан у қурол чархи бўлса керак. Шунингдек ўйма нақшли суяк ашёлар, иш қуроллари ва рўзгор асбоблари чиқди.

Гаракепек — кўна дунёнинг қизиқарли ёдгорлигидир. Бу ерда одамлар минг йилликдан бизнинг эрамызгача ва кеч ўрта асргача етти минг йил мобайнида яшаганлар. Топилган нарсаларни ўрганиш ҳозирги Озарбайжон территорияси эрамыздан аввалги IV—III асрлар ўртасида ривожланган деҳқончилик маскани бўлганлигини кўрсатади.

Москва области. Табиатнинг ноёб ёдгорлиги — Глубокий кўли — А. Н. Северцов номидаги ҳайвонлар эволюцион морфологияси ва экологияси институтининг олимлари амалга ошираётган табиат муҳофазаси комплекс тадбирлари тўғрисида маълумот бериш мақсади билан табиатни тадқиқ қилмоқда. Бу кўлда биолог — олимлар: икhtiологлар, гидробиологлар, нейробиологлар, паразитологлар ишлайдилар.

Олимлар бу кўл табиат жараянларининг эталони бўлиб хизмат қила олади деган хулосага келдилар. Кўл Подмосковье атрофидаги саноат корхоналаридан табиий белбоғ — ўрмон ва ботқоқлик билан ажралиб туради. Унда ноёб балкилар ва қўшлар макон қўрган.

Суратда: тадқиқот олиб бориладиган. А. Морковини фотоси. ТАСС фотохроникаси.

ЛАЙЛАКЛАР УЧАЁТГАН ЖОЙДА

Опти ойлик лайлак марказий Украина билан Жанубий Африка ўртасида қўшлараро учди. Винница областидаги Литинский район ўрта мактабининг ёш орнитологлари қўшнинг оёғига таққан ҳалқага қараб, мутахассислар унинг рекордини билишди. Яқинда бу ҳалқа СССР Фанлар Академиясининг ҳалқа тақийш марказига қайтарилди.

Қайтариб юборилган ҳалқалар олимлар ва винницалик ёш табиатшунослар бошқа кўнгини қизиқарли кузатишлар қилишларига ёрдам берди. Масалан, лайлакларнинг ватандан узоқ қашловга бориш йўли ҳаминча ҳам тўғри чиққандан иборат бўлавермайдими. Қўш галларидан бири Африканин Жанубига бориш маршрутини Украина — Болгария — Миср орқали ёй ҳосил қилиб ўтказган. Ёш табиатшунослар яна битта факт — аниқладилар: эски уларга юддада фақат ота ва она қўшлар қайтиб келади, уларнинг авлоди эса шу жойга аниқ атрафда ин қуради.

Шу июль кунлари Винница областида оқ лайлакларни қалқалаш мавсуми бошланди. Биология ўқитувчилари раҳбарлигида юқори синф ўқувчиларидан иборат ёш табиатшунослар мутахассисларга аниқ ёрдам бермоқдалар. СССР Фанлар Академиясининг топшириғига мувофиқ, бу ердаги ўқувчилар 1970 йилдан бери шу муҳим ишни қилиб келмоқдалар.

Хикматнома

Узоқ умр сирлари

Тобланган темир ва фўлат мустақкам бўлади. Чиниққан бадан соғлом бўлиб, дард кўрмайди.

И. ТАРХАНОВ.

Чиниққан бадан фақат ташқи ҳаракатнинг ўзгаришларига бардош берибгина қолмай, одамнинг иш унумдорлигини ҳам оширади.

Р. П. МОРОЗ.

1738 йил машҳур голланд ҳақими Герман Бурхаве вафот этган. унинг муҳралланган буюмлари орасида «Табобат» деб номланган юз саҳифалик қалин китоб топилди. Бу китоб ким ошди савдоси билан олтин ҳисобиди 10 минг долларга сотилди. Мухр бузиб, китоб очилганида унинг саҳифаларига ҳеч нима ёзилмаганлиги маълум бўлди. Фақат илк варақдагина шундай сўзлар ёзилган экан:

«Бошингизни совуқ, оёғингизни иссиқ тут, шунда сен энг зўр табибни ҳам қашшоқ қила оласан».

(Тарихий манбалардан).

Қадимий Юнистонда бир доно совуқ кунлари ҳам кийинмасдан юрак экан.

Бир кун ундан:

— Сиз совуқтмайсизми? —

— Сенинг юзинг совуқтмайди? — деди доно.

— Йўқ.

— Менинг баданим ҳам бамисоли сенинг юзингдек совуқлик сезмайди, — деб жавоб берди доно.

— Совуқ сувда чўмилишга одатланганим минг йил умр кўрмаганига, илк сувда ювинтирилган мурдангиз

тирилмаганига ҳайронман. (Қадимий гаплардан).

— Совуқ сув — шифо, баданини тетик ва руҳини енгил қилади.

А. ЦЕЛСКИЙ.

Улим тўшағида ётган машҳур немис врач Гүфеланд учта энг яқин ҳамкасбини чақириб васият қилди:

— Мендан сўнг ҳаётда уч шифокор қолади.

Буни эшитган врачлар «Гүфеланд бизни айтаётганга ўхшайди», — деб суюнишиб ундан сўрашди:

— Айтинг-чи, ким экан у шифокорлар?

— Сув, бадантарбия ва парҳез, — деди Гүфеланд.

— Ҳаммомга тушувчилар унга асталлик билан кириб, иссиқ хонада узоқ қолмасликлари керак, токи уларнинг аҳволлари ёмонлашмасин.

— Ҳаммомдан чиққач бошни бирдан яланг қилишдан, танани совутишдан сақланиш керак. Қиш вақтида ҳаммомдан кийимга ўралиб чиқиш керак.

— Совуқ сувда чўмилиш тадбири ҳар жиҳатдан мукамил кишилар учун фойдалидир. Ёш, қувват ва ташқи сифатлар ҳамда йил фасли бунга мос бўлишлари керак.

— Совуқ сувда чўмилмоқчи бўлганларда сувнинг совуқ бўлмай, ўртача бўлишига аҳамият беринлар.

Абу Али Ибн Сино.

З. ЭҒАМБЕРДИЕВ, З. ЭҒАМБЕРДИЕВАЛАР тайёрлашган.

Даволаш муассасаларида

Фидокор шифокорлар

Инсон сиҳат-саломатлигини муҳофаза қилиш йўлида ўзининг шарафли ва машаққатли касби бўлган шифокорликка сидқидилдан меҳнат қилаётган врачларга элқурт катта иззат-ҳурмат кўрсатиб, уларга ихлос қўядилар. Тошкент Давлат медицина институтини 2-клиник касалхонасида ана шундай ўз ишига фидокор шифокорлар ишлашди. Айниқса, физиотерапия бўлимининг барча меҳнат қилувчилари меҳнатқашларга яхши меҳнатини хизмати кўрсатишда алоҳида намуна бўлаётди. Бу бўлим ўтган йили социалистик мусобақада биринчи ўринни эгаллаб Қизил байроқни олди, ҳозир ҳам бу мукофотни ўзиди сақлаб турибди.

Физиотерапия бўлимининг мудирини Умида Абдуллаева бу ерда беморларни сифатли даволашни яхши йўлга қўйган.

— Меҳнаткам халқимизга аъло даражада медицина хизмати кўрсатиш биз, врачларнинг шарафли бурчимиздир, — дейди у, — бўлиминизда ҳар ҳафтада икки юз-

дан ортиқ касалга ҳар хил даволаш усуллари қўлланади. Шифокорларимиз беморларнинг яхши соғайиб кетишлари учун ўн беш хил физиотерапевтик даволаш тадбирларини қўллашларига ҳамма имкониятлар бор. Шу билан бирга, ҳар бир меҳнат қилувчи беморларга ҳушмуомала, ширинсухан, диққат-эътиборли бўлишни, уларнинг истак-талабларини тезда бажаришни, бир сўз билан айтганда чинакам шифокор бўлишни талаб қиламиз.

Физиотерапия бўлимининг ҳамма палаталарида ва даволаш кабинетларида саранжом-сарипталик, озодалик ва тартиб-интизом беморларнинг бу ерда ҳушмуомали билан даволашларига яхши кайфият бағишламоқда, улар фидокор шифокорларга чин юракдан раҳматлар айтишмоқда.

СУРАТДА: физиотерапия бўлимининг мудирини Умида Абдуллаева (ўнгдан биринчи) медицина ҳамшираси Муҳаммад Нуриддинова билан беморга даволаш чорасини қўллашяпти.

Т. Каримов фотоси.

Сўраган эдингиз...

Бола қулоғи оғриси

Хурматли редакция! Менинг бир ярим йил ўғлимнинг қулоғи тез-тез оғриб, суяқлик оқади. Шу касаллиқни даволатиш ҳақида мутахассис маслаҳатини берсангиз.

Н. АЛИЕВА, ёш она.

Оқшомхоннинг илтимосига биноан Тошкент Давлат медицина институтини 1-қулоқ, томоқ ва бурун касалликлар кафедрасининг доценти К. Ж. ЖАББОРОВдан қулоқ хасталиғи ҳақида гапириб беришни илтимос қилдик.

— Ўрта қулоқнинг ҳар хил қисмидан ўтадиган патологик процесслар турли хил кўринишда бўлади. Касаллиқнинг бундай мураккаблигининг бир қатор сабаблари бўлиб, улардан бири ўрта қулоқ билан нафас йўли анатомик ва физиологик жиҳатдан бир-бири билан боғ-

лиқлидир. Ўрта қулоқ касалликларининг келиб чиқишига инфекция вируслентлиги билан микроорганизмнинг иммунологик ҳолати сабабчи бўлади.

Хасталиқнинг давомлилигига қараб ўткир ва сурункали яллиғланишга бўлинади. Ўрта қулоқнинг ўткир

яллиғланиши катта кишиларга нисбатан ёш болаларда кўп учрайди ва ўзига хос бир қатор белгилари бўлади. Қулоғи оғриган бола тез-тез чинқириб йиғлайди. Кўкрак эмаётганда, ютинишда оғриқ бўлгани тўғрисида аниқ ҳолати бўлиб, қулоқ супраси босилганда, эшитув йўлининг суяк қисми йўқлиги учун оғриқ ва ҳароратнинг 39—39,5 даражаси кўтарилиши касаллик белгиларидан ҳисобланади.

Ўткир қулоқ касаллиғи боланинг кўп ухлаши, меҳнатчан фаолиятининг бузилиши, қўшнинг бетиним қусиш каби белгилар билан ўтади. Менингеал симптомлар, яъни эс-ҳушнинг хира-

ланишлари пайдо бўлиши мумкинлигини кўзда тутиш керак. Бу ҳолат менингит-дега фарқ қилиб, менингит-дега дейилади ва у мия вўстлогининг яллиғланишидан келиб чиқмасдан, балки марказий нерв системасининг интоксикациясидан келиб чиқди. Менингит ногора парда тешилиши билан ўрта қулоқ бўлиши йирингдан бўшагач, тезда йўқолади.

Болаларда ўрта қулоқнинг ўткир яллиғланишини даволаш мақсадида касаллиқнинг дастлабки бошланғишдаёқ парцентезга руҳсат этилади. Бунда дарҳол ногора парданинг кесилган жойидан антибиотиклар эритмаси ва гидракартизон

суспензияси пурқаб юборилади. Баъзи ҳолларда парцентез қилиш кераклигининг белгилари пайдо бўлгунча қадар бу дорилар ишлатишга, шприц ёрдамида юборилади. Эшитув найининг вентилицион ва дренаж функциясини яхшилаш ёки тиклаш мақсадида томирларни торайтирувчи ва дезинфекцияловчи дориларни бурунча томишиш буюрилади.

Ўрта қулоқ яллиғланишининг олдини олишга — нафас йўллариининг ўткир яллиғланишига ва грип ин-фекциясига қарши курашиш керак. Булар кўкрак ёшидаги болалар қулоқ касаллигини асосий профилактикаси ҳисобланади, бундан мақсад бола организмнинг касалликка қаршилигини оширишдир.

Бола организмни чинқиртириш учун ёруғ, қуруқ, яхши шамоллатилган хоналарда сув муолажалари қабул қилиш, овқатланиш тартибига риоя этиш, витаминга бой ва ёшга тўғри келадиган овқатларни истеъмол қилиш лозим. Болалар муассасаларида, айниқса, рахит, шунингдек грип билан хасталанган болаларни ультрабинафша нурлар билан нурлашлар кенг қўлланиши керак.

Бурун ва бурун-ҳалқуми касалликларининг олдини олиш алоҳида диққат-эътиборни талаб қилади, чуқури улар кўп ҳолларда, айниқса, болаларда ўрта қулоқда яллиғланишнинг келиб чиқишига сабаб бўлади.

Биз юқорида айтган тадбир-даволаш амал қилинса, қулоқ хасталиғи тез вақт ичида шифо топиб кетади. Асосийси, ҳар қандай дарднинг олдини олиш, касаллик бошлангандаёқ тезда даволаштишга шўшилиш керак.

Субхатни К. НИЗОМОВ ёзиб олди.

«Самарали меҳнат ва соғлом турмуш учун» Бутуниттифоқ рейди давом этмоқда

13. „ЁВУЗ ОҒУ“ СУҚМОҚЛАРИ

Тарихий манбалардан

Ичкиликка қарши қўлланган чоралар

Англияда ўтган асрнинг бошларида ичкиликбозликка берилган қишлоқ таъба қилдириш учун ифлос кийимлар кийгизиб, бўйнига «қарақўр» деб ёзилган ёрлик осиб, энг малол келадиган қора ишларни қилдириш экан.

Мексиканинг пойтахти Мехикода ўтган асрнинг йилларида кўчада ётган мастни полиция фильмига олар экан. Маст киши биринчи марта қўлга тушса фильмини фақат ўзига кўрсатишган, иккинчи марта қўлга тушса унинг қилиндоши-уруғлари, таниш-билишларини тўпалаб кўрсатиш экан. Агар учинчи марта қўлга тушса бу қисқа метражли фильм пой-

тахт экранларида намойиш қилинар экан.

Қадимги замонларда Ҳиндистонда май ичмаслик ҳамма табақалар учун мажбурий бўлган. Ичкилик ичганилиги фош қилинган кишининг оғзига кумуш, кўроғошнинг ёки мис эритиб қўйишар экан. Агарда асилзода маст бўлиб қолса, унга қайнаб турган вино, кейноқ сув ёки ситир пешобини ўлгунча ичираб эканлар.

1874 йилда Америка аёллари қаҳвахоналарига қарши исён кўтардилар. Аёллар қаҳвахоналарни қамалга олиб, у ерга ҳеч қимли киргизмадилар. Бочка-бочка виноларни

ариққа оқиздилар. Қаҳвахона эгаларини савалаб, аҳоли учун зарарсиз бирор иш билан машғул бўлишни тавсия этдилар.

Минглаб ёш болалар мей-донларга йиғилиб, ичкиликка норозилик билдирганлар. Қўллариди шпорларга мана бундай ёзилган:

«Оталар, оналар! Ичкиликдан ўтиниб сўрайми, касалликка қарши кураш учун астойдил бел болгангиз. Бизни маст оталар, маст оналар уряптилар». Алкоголга қарши аёллар болалар исёни Глексборг-дан бошланиб, тез орада бутун Америка бўйлаб тарқалган.

Австралияда машинани ичиб олиб бошқарган ҳайдовчилар турли муддатларда қамоққа жазосига ҳукм қилинганлар. Бундан ташқари, ана шу қондабузар шахсларнинг номлари газета саҳифаларида эълон қилиб борилади.

Малайзияда ичкиликбоз ҳайдовчиларга қарши курашнинг қизик бир усули йўлга топилган. Бу мамлакатда маст ҳайдовчининг хотини билан бирга қамоқ қўйишди. Натижада араққўр ҳайдовчининг хотини эрининг бундан бўён ичиб, рулда ўтиришига ёсло йўл қўймайди ва унинг ҳар бир қадамини назорат қилиб боради.

Ҳаётий тажрибаларда аниқланган

Кайфу-сафоси — хасталик

Опимларнинг аниқлашларинча, ичкиликбозлар орасида 25 ёшдан 30 ёшгача бўлган кишиларнинг турли касалликлар билан ўлиши спирт-ли ичкилик ичмайдиган шундай одамлар ўлимига нисбатан анча кўп экан.

Тозаланмаган спирт, денатурат, самовон каби турли ясама арақлар нерв системаси учун инқошда зарарлидир. Улар одамни қаттиқ заҳарлайди, кўр қилади, кўпинча ўлимга олиб келади.

Мунтазам ичиб юрмиш ички аъзоларни аста-секин

емиради, ақлини пасайтиради, жисмоний дармонсизликка олиб келади, иш қобилиятини ва яроқлини сустайтиради.

Ичкиликбоз ота-онадан ақли заиф, ногирон, ҳатто майиб-мажруҳ болалар туғиладилар. Мастлик ҳолатида бўлган ҳоқила нотўғри ривожланади. Бола ой-кунини тўғмай тушиб, ногирон, кўр, чўпоқ бўлиб туғилиши мумкин.

Алкоголизм аёлларда эркакларга нисбатан оғирроқ кечади. Биринчидан, аёл эркакка нисбатан тезроқ ўрганиб қолади. Агар эркак алкого-

лизмга учраши учун 7—10 йил мунтазам ичиш керак бўлса, аёл 1—3 йил мобайнида ўрганиб қолади. Ичкиликбоз аёлларнинг кўпчилигида оналик маҳри, она ва болалари олдидиги масъулият ҳисси йўқолади.

Дастлабки вино қадаҳи қанчалек барвақт ичилса, унинг оқибати шунчалек оғир ва аянчли бўлади. 14—16 яшар ўғил ёки қиз болага берилган бир қадаҳ қучисиз вино катта ёшли одамнинг бир шиша арақ ичгани каби ёмон таъсир қилади.

30—35 грамм арақ ичганда одамнинг интеллектуал қобилиятлари бир неча соатдан бир-икки кунгача қамайиш исбот қилинган. Ҳатто ҳисоблаш каби оддий вазифалар оғзани ёки ёзма равишда бажаришда ичилган 20—25 грамм ичкилик иш суръатининг пасайишига олиб боради. Ҳарф терувишларда ҳарф териш тезлиги 15 процентга қамаяди. Машинистларда эса 25 процентга ортади.

Ичкиликбоз: Соқивой, юз грамм «оқ»дан топ, шарбат ичишга ҳеч тоқатим йўқ.

Соқивой: Бизда арақ сотилмайди Турдивой ака, озгина ичишга ўзим ҳам ҳумор бўлиб турибман.

Ичкиликбоз ота: Ҳой, зумраша, сенга тамаки зарар деб неча марта тушунтириш керак!

Бола: Ойим ичкилик зарар деб неча марта айтсалар ҳам ўзингиз дом арақини қўлтиқлаб юрасиз-ку. Ш. Субханов расмлари.

«Сувлар мавжи, севинганлар васли, нурлар рақси — ҳаммаси яхши».

Т. Каримов фототўди.

Туристтик экскурсиялар

Ёз бошланиши билан туристик саёҳат маршрутлари ҳам кўпайиб қолди. Ўзбекистон ЛКММ Марказий Комитети «Спутник» бюроси йўл билан ҳам қўллаб-қувватлаётган уюштирилганда.

Мехнатшўнақлининг ёғи дам олиш мавсуми давомида Ўзбекистонлик қўллаб-қувватлаётган уюштирилганда.

Республикамиз вакиллари Чехословкия, Польша, Германия Демократик Республикаси, Болгария ва Руминиянинг диққатга сазовор жойларини бориб кўриш билан бирга бу мамлакатлардаги халқаро туристик марказларда ҳордиқ чиқарадилар.

ЁЗГИ КАНИКУЛ МАРОҚЛИ ЎТСИН

— Малика! Малика ялт этиб овоз келтирган томонга қаради. Дархатлар орасидан рус тили ва адабиёти институтидан ёрданга келган Гулнора Поёнова билан Акром, Алишер, Сайжарлар келатган экан.

Юр теэрқ, — деди Гулнора, — тез-тез одимлар экан, — болаларга этиб оламин. Татъяна Ивановна уларни паркига бошлаб кетдилар.

Улар паркига кириб боришганда, болалар маза қилиб ўйнашаркан экан.

Шахриманининг Акмал Икромов райондаги 86-уй-қоилардан фойдаланиш участкасига қарашли кўп қаватли биноларда истиқомат қилаётган болаларнинг

ҳар бир кун мароқли ўтмоқда.

Уй-қоилардан фойдаланиш участкаси бошидаги Абдулла Қодиров, тарбиячилар Татъяна Тимофеева, Ильяра Гинатулина, спорт инструктори Анатолий Иванкин, жамоатчи тарбиячи Акром Абдуллаевлар болаларнинг мазмунли дам олишлари учун ҳамма шарт-шароитни яратишга ҳаракат қилишди.

Энди кечкурунлари майдончалар болалар билан гавжумлашиб, шашка-шахмат, футбол, теннис, бадминтон каби хилма-хил ўйинлар, қизиқарли суҳбатлар авжига чиқадилар.

— Каникул кунлари, — дейди тарбиячи Ильяра Гинатулина биз билан суҳбат-

да, — лагерларга бормай шаҳарда қолиб дам олаётган болалар анча қизиқадилар.

Қошдан сўнг 3 ойга мўлжалланган, ҳар бир кун учун 2 қисмдан иборат иш пилани тузишга қарор қилдик. Масалан, агар куннинг биринчи ярмида қувноқларда мусобақаси ўтказилса, кикичи ярмида болалар шахмат-шашка ўйнашлари, тасвир-журналлар ўқишлари мумкин. Булардан ташқари тарбиячилар ИЖУ иттиридаги хоналар ремонт қилиб, уни болалар ихтиёрига беришга аҳд қилишди.

Клуб қошда тикувчилик, тўқувчилик, тасвирий санъат, фото тўғараклари ташкил этилиши болаларни янада қувонтириб юборди. Биринчи куннинг бошида болалар билан 10 тасини дурани билан аяқуналган.

Аргентиналик гроссмейстер М. Найдорф Сан-Пауло шахрида 45 тахфта кўрмай сеанс берган. Бу хабар бутун дунёга овоза бўлди. Найдорф 39 тасини ютган, 4 тасини дурани қилган ва 2 тасини ютмаган экан. Энди унинг бир кеча-кундуз давом этган.

Венгриялик мастер Янош Флеш Будапештда 52 тахфта кўрмай сеанс бериб, Найдорф рекорддан ҳам ўзиб кетди.

роқ тикувчилик ҳамда фото тўғараклари машгулотларини ўтказиш учун шу вақтга қадар аниқлаб мавжуд эмаслиги уларни ранжитмоқда.

Клуби ремонт ҳам тугаланиб, болалар унга «Росвник» деб ном қўйишди. Парталар келтирилиб, Акром ака Абдуллаев бошчилигида жиҳозланди.

Бизнинг иссиқ кунлари бўлишига қарамай 2-уй олдиданги бассейнда болаларни уратмадик.

— Бассейни сув оқиб келадиган ариқ ҳовуздан анча баландда жойлашган, — дейди А. Қодиров. — Сув чиқиб кетадиган ариқ ҳам баланд. Натижада бассейн да сув кўп туриб қолиб, бо-

лалар чўмилиши учун яроқсиз ҳолга келиб қолади. Шу сабабли бассейннинг ҳафтада бир марта фойдалана оламиз, холос. Янги бассейн қуриш учун эса яна маблағ ва вақт керак.

Биз шу билан мақолага нуқта қўймоқчи эдик. Аммо бир нарса бизни узоқ ўйлантириб қўйди. Бу ҳам бўлса оталиқ ташкилотлари хусусида. Одатда мактаб ёки муассасани оталиқ олган ташкилот уларга берадир ёрдан кўрсатади. Бу уларнинг бурчи. Аммо ростини айтганда, кўп ташкилот ана шу бурчини унутиб қўймоқда. Бўлмаса, 86-ИЖУдагилар шундай дейишмаган бўлишарди.

М. ҲАКИМОВА.

ШАХМАТ ОЛАМИДА

«МАШХУР РЕКОРДЧИЛАР» Машхур америкалик шахматчи Поль Морфи бир вақтнинг ўзига шахмат тахтасини кўрмай саккизта тахфтага юйиб, сеанс бера олган. Шундан сўнг Париждаги машхур «Резанс» қаҳармонига ўтказилиб, сеанс 10 соатдан кўпроқ давом этган.

Биринчи рус жаҳон чемпиони Александр Алехин шахмат доналари ва улар жойлаштирилган хоналарини кўрмай, 32 тахфтада бир кўла ўйнаган.

Сеанс 12 соат давом этиб, Алехин шундан 19 тасини ютган, 9 тасини дурани қилган ва 4 тасини ютмаган экан.

Биринчи рус жаҳон чемпиони Александр Алехин шахмат доналари ва улар жойлаштирилган хоналарини кўрмай, 32 тахфтада бир кўла ўйнаган.

Сеанс 12 соат давом этиб, Алехин шундан 19 тасини ютган, 9 тасини дурани қилган ва 4 тасини ютмаган экан.

Биринчи рус жаҳон чемпиони Александр Алехин шахмат доналари ва улар жойлаштирилган хоналарини кўрмай, 32 тахфтада бир кўла ўйнаган.

Сеанс 12 соат давом этиб, Алехин шундан 19 тасини ютган, 9 тасини дурани қилган ва 4 тасини ютмаган экан.

Биринчи рус жаҳон чемпиони Александр Алехин шахмат доналари ва улар жойлаштирилган хоналарини кўрмай, 32 тахфтада бир кўла ўйнаган.

Сеанс 12 соат давом этиб, Алехин шундан 19 тасини ютган, 9 тасини дурани қилган ва 4 тасини ютмаган экан.

Биринчи рус жаҳон чемпиони Александр Алехин шахмат доналари ва улар жойлаштирилган хоналарини кўрмай, 32 тахфтада бир кўла ўйнаган.

Сеанс 12 соат давом этиб, Алехин шундан 19 тасини ютган, 9 тасини дурани қилган ва 4 тасини ютмаган экан.

Биринчи рус жаҳон чемпиони Александр Алехин шахмат доналари ва улар жойлаштирилган хоналарини кўрмай, 32 тахфтада бир кўла ўйнаган.

Сеанс 12 соат давом этиб, Алехин шундан 19 тасини ютган, 9 тасини дурани қилган ва 4 тасини ютмаган экан.

Биринчи рус жаҳон чемпиони Александр Алехин шахмат доналари ва улар жойлаштирилган хоналарини кўрмай, 32 тахфтада бир кўла ўйнаган.

Сеанс 12 соат давом этиб, Алехин шундан 19 тасини ютган, 9 тасини дурани қилган ва 4 тасини ютмаган экан.

Биринчи рус жаҳон чемпиони Александр Алехин шахмат доналари ва улар жойлаштирилган хоналарини кўрмай, 32 тахфтада бир кўла ўйнаган.

Сеанс 12 соат давом этиб, Алехин шундан 19 тасини ютган, 9 тасини дурани қилган ва 4 тасини ютмаган экан.

Биринчи рус жаҳон чемпиони Александр Алехин шахмат доналари ва улар жойлаштирилган хоналарини кўрмай, 32 тахфтада бир кўла ўйнаган.

Сеанс 12 соат давом этиб, Алехин шундан 19 тасини ютган, 9 тасини дурани қилган ва 4 тасини ютмаган экан.

Биринчи рус жаҳон чемпиони Александр Алехин шахмат доналари ва улар жойлаштирилган хоналарини кўрмай, 32 тахфтада бир кўла ўйнаган.

Сеанс 12 соат давом этиб, Алехин шундан 19 тасини ютган, 9 тасини дурани қилган ва 4 тасини ютмаган экан.

Биринчи рус жаҳон чемпиони Александр Алехин шахмат доналари ва улар жойлаштирилган хоналарини кўрмай, 32 тахфтада бир кўла ўйнаган.

Сеанс 12 соат давом этиб, Алехин шундан 19 тасини ютган, 9 тасини дурани қилган ва 4 тасини ютмаган экан.

Биринчи рус жаҳон чемпиони Александр Алехин шахмат доналари ва улар жойлаштирилган хоналарини кўрмай, 32 тахфтада бир кўла ўйнаган.

Сеанс 12 соат давом этиб, Алехин шундан 19 тасини ютган, 9 тасини дурани қилган ва 4 тасини ютмаган экан.

Биринчи рус жаҳон чемпиони Александр Алехин шахмат доналари ва улар жойлаштирилган хоналарини кўрмай, 32 тахфтада бир кўла ўйнаган.

Сеанс 12 соат давом этиб, Алехин шундан 19 тасини ютган, 9 тасини дурани қилган ва 4 тасини ютмаган экан.

Биринчи рус жаҳон чемпиони Александр Алехин шахмат доналари ва улар жойлаштирилган хоналарини кўрмай, 32 тахфтада бир кўла ўйнаган.

Сеанс 12 соат давом этиб, Алехин шундан 19 тасини ютган, 9 тасини дурани қилган ва 4 тасини ютмаган экан.

Биринчи рус жаҳон чемпиони Александр Алехин шахмат доналари ва улар жойлаштирилган хоналарини кўрмай, 32 тахфтада бир кўла ўйнаган.

Сеанс 12 соат давом этиб, Алехин шундан 19 тасини ютган, 9 тасини дурани қилган ва 4 тасини ютмаган экан.

Биринчи рус жаҳон чемпиони Александр Алехин шахмат доналари ва улар жойлаштирилган хоналарини кўрмай, 32 тахфтада бир кўла ўйнаган.

Сеанс 12 соат давом этиб, Алехин шундан 19 тасини ютган, 9 тасини дурани қилган ва 4 тасини ютмаган экан.

Биринчи рус жаҳон чемпиони Александр Алехин шахмат доналари ва улар жойлаштирилган хоналарини кўрмай, 32 тахфтада бир кўла ўйнаган.

Сеанс 12 соат давом этиб, Алехин шундан 19 тасини ютган, 9 тасини дурани қилган ва 4 тасини ютмаган экан.

Биринчи рус жаҳон чемпиони Александр Алехин шахмат доналари ва улар жойлаштирилган хоналарини кўрмай, 32 тахфтада бир кўла ўйнаган.

Сеанс 12 соат давом этиб, Алехин шундан 19 тасини ютган, 9 тасини дурани қилган ва 4 тасини ютмаган экан.

Биринчи рус жаҳон чемпиони Александр Алехин шахмат доналари ва улар жойлаштирилган хоналарини кўрмай, 32 тахфтада бир кўла ўйнаган.

Сеанс 12 соат давом этиб, Алехин шундан 19 тасини ютган, 9 тасини дурани қилган ва 4 тасини ютмаган экан.

Биринчи рус жаҳон чемпиони Александр Алехин шахмат доналари ва улар жойлаштирилган хоналарини кўрмай, 32 тахфтада бир кўла ўйнаган.

Сеанс 12 соат давом этиб, Алехин шундан 19 тасини ютган, 9 тасини дурани қилган ва 4 тасини ютмаган экан.

Биринчи рус жаҳон чемпиони Александр Алехин шахмат доналари ва улар жойлаштирилган хоналарини кўрмай, 32 тахфтада бир кўла ўйнаган.

Сеанс 12 соат давом этиб, Алехин шундан 19 тасини ютган, 9 тасини дурани қилган ва 4 тасини ютмаган экан.

Биринчи рус жаҳон чемпиони Александр Алехин шахмат доналари ва улар жойлаштирилган хоналарини кўрмай, 32 тахфтада бир кўла ўйнаган.

Сеанс 12 соат давом этиб, Алехин шундан 19 тасини ютган, 9 тасини дурани қилган ва 4 тасини ютмаган экан.

Биринчи рус жаҳон чемпиони Александр Алехин шахмат доналари ва улар жойлаштирилган хоналарини кўрмай, 32 тахфтада бир кўла ўйнаган.

Сеанс 12 соат давом этиб, Алехин шундан 19 тасини ютган, 9 тасини дурани қилган ва 4 тасини ютмаган экан.

КИНО

23, 24 ИЮЛДА

БАДИИЯ ФИЛЬМЛАР:

«БУ ЕРДА БЕГОНАЛАР БУЛМАЙДИ» — Ватан (жуфт соатларда, сўнгги сеанс 21.30 да), Чайна (тоқ соатларда, телефон 77-06-20).

«ТАЛБАСА» — Санъат саройи (20.40).

«РАҚС МАЙДОНЧАСИ» — Санъат саройи (ичкин аял, 12, 14, 16, 18, 19.40), Исмира (жуфт соатларда, телефон 39-14-59).

«ҚАШҚИРЛАР УЧУН КОП-КОН» — Восток (жуфт соатларда, телефон 91-14-61), Дружба (жуфт ва тоқ соатларда), Ўзбекистон ССР 25 йиллиги (тоқ соатларда), Нукус (тоқ соатларда, сўнгги сеанс 20.45 да, телефон 46-76-69).

«ДОН ЖУАННИНГ АЛДАНИШИ» — Восток (тоқ соатларда).

«СНАЙПЕРЛАР» — Лисунов номили (тоқ соатларда), «ЯНКА СУЗИШ» — Тинчлик (тоқ соатларда, сўнгги сеанс 20.45 да).

«ЮБИЛЕЙ КУТИБ ТУРАДИ» — К. Ерматов номили (тоқ соатларда), Ҳамза номили (тоқ соатларда).

РЕСПУБЛИКА САТИРА ТЕАТРИДА

«ЕШ ГВАРДИЯ»

ДРАМА

ТЕАТРИ ВИНСОДА 24, 29 июль соат 20.00 да

ПРЕМЬЕРА

Абдулла ҚАҲҲОР асарини «ТОВУТДАН ТОВУШ» (Икки пардали сатирик комедия)

Постановкачи режиссёр — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби Носир ОТАБОВ.

Рассом — Рудольф ТУМАНОВ. Композитор — Н. НОРЖУБАЕВ.

РОЛЛАРДА:

Республикада хизмат кўрсатган артистлар: Х. Саъдиев, Г. Саъдуллаева, Л. Саъдуллаев, Ш. Расулов; артистлар: С. Зиевутдинов, А. Мамарасулов, Т. Соликов, Ш. Рўзихонов, О. Ибатулина, Т. Ҳожиёв, Х. Мусабоев, К. Валиева, М. Алиева ва бошқалар.

Билетлар сотилган.

ПСИХОЛОГИК

МАРКАЗ — СИЗЛАР УЧУН!

«СЕМУРГ» консултация маркази

сизларни тез ўқиб курсларини, шахсини шакллантириш группаларини, муътадил мулоқот психология техникасини ўйинларига ўқитиш таълими курсларига таълиф этилади. Агарда сиз ўзинизга психологик аяқдан муқобил бўлган ушбу йўлдошини топиш ҳоҳишда бўлсангиз, шифрланган «Понск» системасига мурожаат қилишингизни сўраймиз. Ҳамма ҳоҳловчилар учун психолог, психотерапевт, сексолог шахсини консултация кабинетларини ишлаб турибди.

Бизнинг адрес: Халқлар дўстлиги проспекти, 84-В уй (метронинг — «Комсомол» станцияси). Телефонлар: 45-49-45, 45-49-58. Иш вақти соат 17 дан 22.00 гача.

Тошкент шаҳар Кирон районидан 117-ўрта мактаб томонидан Мирниёзов Мираниёв номига берилган 988554 номерли йўқолган

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент шаҳар Собир Раҳимов районидан 46-ўрта мактаб томонидан Турнахонжаев Абдувоҳоб номига берилган 608009 номерли йўқолган

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент шаҳар Собир Раҳимов районидан 22-ўрта мактаб томонидан Юсупов Тулган Исмомович номига берилган 260764 номерли йўқолган

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент шаҳар Собир Раҳимов районидан 46-ўрта мактаб томонидан Турнахонжаев Абдувоҳоб номига берилган 608009 номерли йўқолган

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент шаҳар Собир Раҳимов районидан 46-ўрта мактаб томонидан Турнахонжаев Абдувоҳоб номига берилган 608009 номерли йўқолган

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент шаҳар Собир Раҳимов районидан 46-ўрта мактаб томонидан Турнахонжаев Абдувоҳоб номига берилган 608009 номерли йўқолган

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент шаҳар Собир Раҳимов районидан 46-ўрта мактаб томонидан Турнахонжаев Абдувоҳоб номига берилган 608009 номерли йўқолган

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент шаҳар Собир Раҳимов районидан 46-ўрта мактаб томонидан Турнахонжаев Абдувоҳоб номига берилган 608009 номерли йўқолган

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент шаҳар Собир Раҳимов районидан 46-ўрта мактаб томонидан Турнахонжаев Абдувоҳоб номига берилган 608009 номерли йўқолган

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент шаҳар Собир Раҳимов районидан 46-ўрта мактаб томонидан Турнахонжаев Абдувоҳоб номига берилган 608009 номерли йўқолган

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент шаҳар Собир Раҳимов районидан 46-ўрта мактаб томонидан Турнахонжаев Абдувоҳоб номига берилган 608009 номерли йўқолган

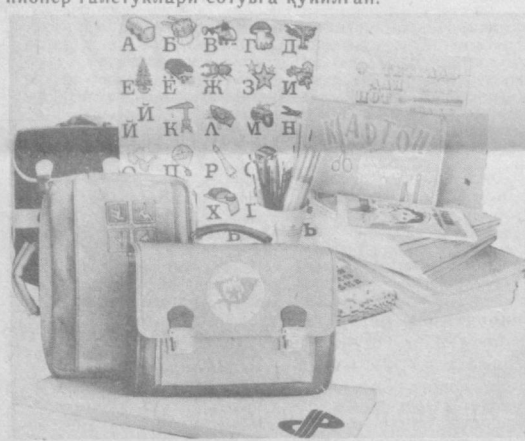
ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ БЕКОР ҚИЛИНАДИ

ЎҚУВ ЙИЛИ ТАРАДДУДИ

МЕҲРИБОН ОТА-ОНАЛАР МАКТАБ ЎҚУВ-ЧИСИГА ЯНГИ ЎҚУВ ЙИЛИДА КЕРАК БУЛАДИГАН БАРЧА КЕРАКЛИ ЎҚУВ ҚУРОЛЛАРИНИ БАРВАҚТ СОТИБ ОЛИБ БЕРАДИЛАР. ФРУНЗЕ САВДО МАРКАЗИДА 25 ИЮЛДАН

МАКТАБ БОЗОРЛАРИ ИШЛАЙДИ

Дафтарлар, чизгичлар, қаламлар, рўқчалар, ўчиргичлар, ҳарф ва бўгин кассалари, ўқувчи папалари, сумкалари, шунингдек мактаб формалари, пионер галстуклари сотувга қўйилган.

ФРУНЗЕ САВДО МАРКАЗИ (телефон 55-39-66).

ХОНАДОН ФАЙЗИ

«ОЛМОС» РЕСПУБЛИКА УЛГҲУРЖИ-ЧАКАНА САВДО БИРЛАШМАСИНИНГ 18-«ФЕРУЗА» МАГАЗИНИДА 23-31 ИЮЛЬ КУНЛАРИ МИЛЛИЙ КАШТАЧИЛИК ВА ЗАРДҲУЛИК БУЮМЛАРИНИНГ

САВДО-КЎРГАЗМАСИ ЎТКАЗИЛАДИ

Сиз бу савдо-кўргазмасидан сўзаналар, зардеволлар, кирпечлар, қойшаблар, аёллар нимчалари, дўппилар, кўзойнак гилофлари ва аёллар хона туфлиларини кўриб, манзур бўлганини танлайсиз.

МАГАЗИН Навоий кўчасидаги савдо растасида жойлашган. «ОЛМОС» республика улгҲури-чакана савдо бирлашмаси.

Диққат, янгилик!

САМАРАЛИ ТОЗАЛАГИЧ

«САНАКС» самарали тозалаш воситаси кўп-қаватли санитари узеини жиҳозларини яхши тозалайди, ошхона, канализация қувирида қотиб қолган чиркин эри-тиб юборади.

БУНДАН ТАШҚАРИ МИКРОВАРГА ҚАРШИ ТАЪСИР ҚИЛИШ ҲУСУСИЯТИ БОР.

«Санакс» «ВНИИХИМ» проектининг Урал филиалида ишлаб чиқилган.